

La Cooperativa Popular a l'església de Sant Joan

Text: **JORDI PIQUÉ PADRÓ** | HISTORIADOR I ARXIVER

El 18 de juliol de 1936, una bona part de l'exèrcit espanyol es rebel·larà contra el règim legítim i democràtic de la Segona República. El frustrat cop d'estat provocarà l'inici d'una guerra civil, el final de la qual va esdevenir-se aviat farà vuitanta anys. El sollevament també va comportar com a resposta l'esclat d'un moviment revolucionari encapçalat pels partits polítics i els sindicats més radicals. En aquest context, l'Església va ser considerada com un dels principals símbols de repressió social per la resistència de la jerarquia eclesiàstica i d'una part de la població catòlica a acceptar el reemplaçament, per la via legislativa republicana, dels tradicionals valors religiosos que impregnaven la vida col·lectiva i privada.

Enmig de la convulsió revolucionària, l'abandonament de les esglésies i els convents, bé per la detenció, l'assassinat o la fugida dels seus ocupants, anirà seguit de l'expropiació dels edificis. El mateix dia 22 de juliol, el Comitè Executiu de la Confederació Nacional del Treball (CNT) redactarà l'acta de confiscació de l'església de Sant Joan, document en el qual es manifesta que *"desde el momento que se produjo el movimiento se encontraba abandonada por el clero que la servía y que eran elementos destacados del fascismo"*. Així doncs, l'església de Sant Joan, a la plaça General Prim de Tarragona,

La Cooperativa Popular, a l'interior de l'església de Sant Joan. Fotografia: Vallvé. Centre d'Imatges de Tarragona / L'Arxiu

na, un lloc de culte des de l'any 1840, passarà a mans dels anarcosindicalistes.

Des del desembre del 1936 fins al maig del 1937, els homes de la CNT de Tarragona tindran un domini gairebé absolut sobre l'abastament de la ciutat. Un cop controlada la xarxa de distribució mitjançant un pont comercial entre els ports de Marsella i Tarragona, era necessari cercar un nou sistema de comercialització que ultrapassés el petit botiguer. La solució, per als cenetistes, va ser obrir una gran cooperativa de consum per a la venda al detall a l'església de Sant Joan, una mena de supermercat amb preus subvencionats.

Malgrat l'oposició d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), d'Acció Catalana Republicana (ACR) i del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), la CNT obrirà les portes de la Cooperativa el dia 5 d'abril de 1937, i defensarà la seva creació com l'única manera de lluitar contra l'especulació i l'acaparament d'intermediaris i botiguers.

Durant els Fets de Maig de l'any 1937 la Cooperativa serà assaltada i clausurada per milicians de la UGT i del PSUC, homes que tenien relacions o interessos evidents amb el comerç local i veien la Cooperativa com una greu competidora. Finalment, la CNT acceptarà

retornar els diners utilitzats per comprar mercaderies a la caixa de l'Ajuntament de Tarragona i reconvertirà la cooperativa en una societat civil de consum limitada als afiliats confederats, anomenada Reguladora de Vendes, en funcionament fins al 1938. Acabada la Guerra Civil, el culte es restablirà l'any següent. |